

Sociaal Veilig Onderwijs

Een Stralende Samenwerking:
Kinderwensen in Vervulling

Thema **“Samen”**

Wie Verdient de People Help the People Award 2024?

www.stichtingveiligonderwijs.nl

Colofon

Het SVO-magazine verschijnt elk kwartaal en is een uitgave van Stichting Veilig Onderwijs

Tel. 085 - 0047947

Redactie

Elly Admiraal

Natasja Huisman

Medewerkers

Els Hendrikse

Hettie Sipman

Wim Overgaauw

Paul van Gestel

Inhoud magazine 2024-3

3. Voorwoord
4. Samenwerken voor Sociale Veiligheid in het Onderwijs: Een Gedeelde Verantwoordelijkheid
6. De Kracht van Samen: Een Psychologische Benadering
9. Samen leren
11. Mediation op Scholen: Samenwerken aan Sociale Veiligheid
- 14-15. Samen Sterk: De Rol van de Externe Vertrouwenspersoon in Veilig Onderwijs
- 18-19. Samen klaren we de klus
20. Hoe en Wat van Stichting Veilig Onderwijs: Samen Werken aan Sociale Veiligheid op School
21. Mijn Verhaal: Van Pester naar Inzicht
22. Walewyc Mavo trots op toekenning predicaat Sociaal Veilige School
- 23-24. Sociale veiligheid op scholen: meer dan alleen pesten

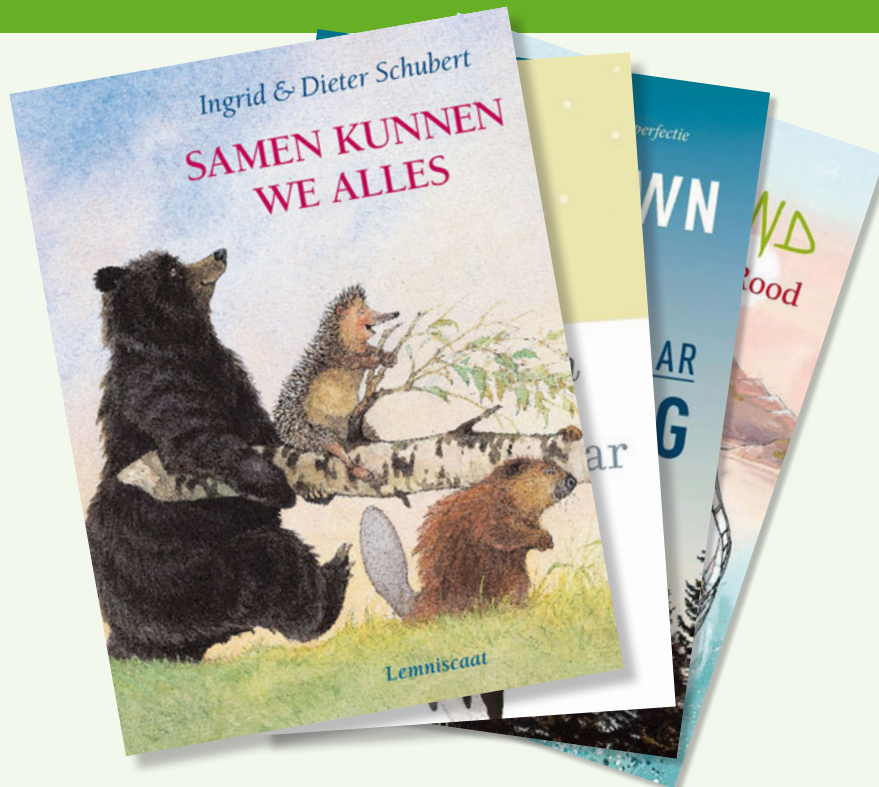

5.

Een Stralende Samenwerking: Kinderwensen in Vervulling

12-13.

Boekentips

Columns

10. Samenwerken is samen conflicten oplossen

16-17. Je school, je lust en je leven

8.

Wie Verdient de People Help the People Award 2024?

DNB GROEP
SOCIALE EN MAATSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

UITGEVER:
DNB GROEP B.V.
RECEPTIE@DNBGROEP.NL
WWW.DNBGROEP.NL

DE UITGEVER EN STICHTING VEILIG ONDERWIJS ZIJN NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE ADVERTENTIES. NIETS UIT DE ADVERTENTIES MAG WORDEN GEKOPIEERD EN/OF VERSPREID ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE UITGEVER.

Voorwoord

Beste lezers,

Terwijl ik deze woorden neerschrijf, klettert de regen zachtjes tegen het raam. Het is een typische regenachtige dag begin mei, een moment waarop je misschien eerder denkt aan paraplu's en regenjassen dan aan zomerse zonschijn. Toch is het juist op dagen als deze, wanneer de natuur zichzelf voedt en verjongt, dat we ons kunnen laten inspireren door het idee van samen zijn.

Het is bijzonder hoe de kracht van samenwerking ons kan verenigen, zelfs op de meest

sombere dagen. Als directeur van Stichting Veilig Onderwijs voel ik me bevoorrecht om te mogen werken met een team van toegewijde professionals die zich dag in dag uit inzetten voor een veilige leer- werkomgeving voor alle betrokkenen.

Het thema van dit magazine is "Samen", en dat is niet toevallig gekozen. In deze onzekere tijden, waarin de wereld om ons heen soms turbulent en verwarrend kan zijn, is het belangrijk om te benadrukken hoe cruciaal samenwerking is voor het creëren van een veilige en ondersteunende omgeving, zowel in het onderwijs als daarbuiten.

Als ik terugkijk op het afgelopen jaar, zie ik talloze voorbeelden van hoe samenwerking heeft geleid tot positieve veranderingen en tastbare resultaten. Van de inspanningen van docenten en schoolleiders om soms het onmogelijke, mogelijk te maken, tot de samenwerking tussen ouders, leerlingen en onderwijspersoneel om een cultuur van respect en acceptatie te bevorderen.

Juist nu, aan het einde van een schooljaar dat opnieuw vol uitdagingen en veranderingen zat, is het belangrijk om stil te staan bij de kracht van samen zijn. Samen kunnen we obstakels overwinnen, samen kunnen we groeien en samen kunnen we een verschil maken, hoe klein ook.

Daarom wil ik, ondanks de grijze lucht buiten, toch de zomer inluiden en jullie allen een warme en fijne zomer wensen. Een zomer vol momenten van verbondenheid, waarin we samen kunnen genieten van de kleine dingen en elkaar kunnen steunen in tijden van nood.

Ik hoop dat dit magazine jullie inspireert, informeert en aanmoedigt om samen te blijven streven naar een veilige en inclusieve leeromgeving voor iedereen. Samen zijn we sterker, samen kunnen we het verschil maken.

Met vriendelijke groet,

Natasja Huisman
Directeur Stichting Veilig Onderwijs

Samenwerken voor Sociale Veiligheid in het Onderwijs: Een Gedeelde Verantwoordelijkheid

In het hart van het onderwijs ligt niet alleen de missie om kennis over te dragen, maar ook om een veilige omgeving te bieden waarin leerlingen kunnen groeien, bloeien en leren. Sociale veiligheid, het gevoel van welzijn en acceptatie, is een essentiële pijler voor het succes van elke onderwijsinstelling. En in deze missie speelt het concept van “samen” een cruciale rol.

Samenwerken voor sociale veiligheid betekent dat alle betrokkenen - docenten, leerlingen, ouders, schoolleiders en ondersteunend personeel - samenwerken om een cultuur te creëren waarin respect, empathie en inclusiviteit centraal staan. Het gaat niet alleen om het voorkomen van pesten en geweld, maar ook om het bevorderen van een positief klimaat waarin iedereen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelt.

Een belangrijk aspect van samenwerken voor sociale veiligheid is het bevorderen van open communicatie en het creëren van een omgeving waarin leerlingen zich veilig voelen om hun zorgen te uiten. Dit kan worden bereikt door een goed sociaal veiligheidsbeleid, met daarbij het aanstellen van vertrouwenspersonen, het organiseren van

anti-pestprogramma's en het aanbieden van sociale vaardigheidstrainingen. Bovendien moeten leraren en schoolleiders actief luisteren naar de behoeften en ervaringen van leerlingen en proactief reageren op eventuele zorgen.

Een ander aspect van samenwerken voor sociale veiligheid is het bevorderen van een cultuur van wederzijdse ondersteuning en samenwerking tussen leerlingen. Door peer-mediatioprogramma's en buddy-systemen te implementeren, kunnen leerlingen leren om conflicten op een constructieve manier op te lossen en elkaar te ondersteunen in moeilijke situaties.

Ouders spelen ook een cruciale rol in het bevorderen van sociale veiligheid op school. Door actief betrokken te zijn bij het onderwijs van hun kinderen,

kunnen ouders een positieve invloed uitoefenen op het gedrag en de houding van hun kinderen ten opzichte van anderen. Door regelmatig met schoolpersoneel te communiceren en deel te nemen aan ouderbijeenkomsten, kunnen ouders een partnerschap vormen met de school om een veilige en ondersteunende omgeving voor alle leerlingen te bevorderen.

Ten slotte is het essentieel dat schoolleiders een leidende rol spelen in het bevorderen van sociale veiligheid op school. Door een duidelijk beleid te formuleren dat gericht is op het creëren van een positief en inclusief klimaat, het trainen van personeel in conflictbemiddeling en het regelmatig evalueren van de effectiviteit van preventieprogramma's, kunnen schoolleiders een krachtige impact hebben op de sociale veiligheid van hun schoolgemeenschap.

Kortom, het bevorderen van sociale veiligheid in het onderwijs is een gedeelde verantwoordelijkheid die de inzet en betrokkenheid vereist van alle betrokkenen. Door samen te werken en een cultuur van respect, empathie en inclusiviteit te cultiveren, kunnen we een omgeving creëren waarin alle leerlingen kunnen gedijen en hun volledige potentieel kunnen bereiken.

Een Stralende Samenwerking: Kinderwensen in Vervulling

Stel je voor dat je met een klein gebaar iemands dag een beetje vrolijker kunt maken. Dit idee vormde de kern van een bijzonder initiatief van Stichting Veilig Onderwijs op basisschool de Ackerweide in Pijnacker. Op een zonovergoten dinsdagmiddag werden Gerard, Ingrid en ik, Natasja, warm verwelkomd op deze school, en dit markeerde het langverwachte moment waarop we een aantal wensen van de kinderen, ingevuld voor onze (kerst)wensboomactie, tot leven konden brengen.

Het begon allemaal met een bescheiden kerstboom (gemaakt door Gerard), die in december in de hal van de school mocht staan. Bij deze boom hoorde kaartjes, bedoeld voor de kinderen om hun wensen op te schrijven - niet alleen voor henzelf, maar ook voor anderen. De respons was overweldigend: talloze prachtige, ontroerende en soms zelfs grappige wensen kwamen binnen. Samen met Annelies van de Ackerweide hebben we een selectie gemaakt uit al deze wensen, waarbij we ons vooral lieten leiden door de mooi wensen die waren gericht op anderen.

Het was hartverwarmend om te zien hoe sommige kinderen hun wens juist voor een klasgenootje hadden geschreven.

Deze gebaren van vriendelijkheid en medeleven raakten ons diep, en we besloten om deze wensen persoonlijk te laten overhandigen aan de betreffende klasgenootjes door de wenser. De emoties liepen soms hoog op, maar vooral overheerste de vreugde en dankbaarheid.

Deze actie leverde een schat aan mooie momenten op, die ons eraan herinnerden hoe mooi en betekenisvol kleine gebaren van vriendelijkheid kunnen zijn. We zijn ervan overtuigd dat dit initiatief voor herhaling vatbaar is en willen alle kinderen van de

Ackerweide bedanken voor hun prachtige wensen. Een woord van dank gaat uit naar Annelies, wiens hulp en ondersteuning ons hebben geholpen om dit alles mogelijk te maken.

Dankzij de gulle donatie van Airproducts uit Rotterdam, die we afgelopen zomer mochten ontvangen, konden we deze wensen in vervulling laten gaan. Deze steun heeft deze actie mogelijk gemaakt. Het is een mooi voorbeeld van hoe samenwerking en compassie een positieve impact kunnen hebben op het leven van anderen.

De Kracht van Samen: Een Psychologische Benadering

In de complexe wereld van de menselijke psyche speelt het begrip 'samen' een centrale rol. Vanuit een sociaal-psychologisch perspectief kunnen we de impact van samenwerking en sociale verbondenheid op ons welzijn en functioneren onderzoeken. Deze benadering werpt een fascinerend licht op de voordelen en nadelen van het al dan niet samen zijn, en werpt tegelijkertijd een licht op de dynamiek van menselijke interacties.

De Kracht van Verbinding: Het Positieve Effect van Samen

Het is geen geheim dat samen zijn ons welzijn en geluk kan vergroten. Sociale verbondenheid vervult een fundamentele menselijke behoefte aan contact, steun en erkenning. Wanneer we ons omringen met anderen, kunnen we genieten van een gevoel van saamhorigheid en gedeelde ervaringen, wat op zijn beurt kan leiden tot verhoogde gevoelens van tevredenheid en welzijn.

Emotionele Steun en Troost:

Samen zijn biedt een platform voor het delen van emoties, het bieden van troost en het ontvangen van steun van anderen. Deze uitwisseling van emotionele steun kan een krachtig hulpmiddel zijn bij het omgaan met stressvolle situaties en het bevorderen van veerkracht.

Sociale Ondersteuning: Het hebben van een sociaal netwerk kan ons helpen bij het oplossen van problemen, het vinden van oplossingen voor uitdagingen en het bieden van praktische hulp en advies. Deze vorm van sociale ondersteuning kan ons zelfvertrouwen vergroten en onze capaciteit om met moeilijke situaties om te gaan versterken.

Versterkte Identiteit: Onze identiteit wordt mede gevormd door onze interacties met anderen. Door deel uit te maken van sociale groepen en gemeenschappen, kunnen we ons geaccepteerd, gewaardeerd en verbonden voelen, wat bijdraagt aan een positief zelfbeeld en een gevoel van eigenwaarde.

Gezondheid en Welzijn:

Talrijke studies tonen aan dat sociale isolatie en een gebrek aan sociale steun verband houden met een verhoogd risico op psychische en fysieke gezondheidsproblemen. Door samen te zijn met anderen kunnen we onze gezondheid en welzijn bevorderen en

beschermen tegen de negatieve effecten van isolatie en eenzaamheid.

De Duistere Kant van Isolatie: De Psychologische Impact van Alleen Zijn

Hoewel sociale verbondenheid talloze voordelen biedt, is het belangrijk om ook de keerzijde van de medaille te erkennen. Voor sommigen kan het gevoel van eenzaamheid en isolatie een aanzienlijke tol eisen op hun mentale en emotionele welzijn.

Eenzaamheid en Depressie:

Langdurige isolatie kan leiden tot gevoelens van eenzaamheid, leegte en depressie. Mensen die zich geïsoleerd voelen, missen vaak de emotionele steun en verbondenheid die essentieel zijn voor hun welzijn.

Gebrek aan Sociale Steun:

Zonder een sterk sociaal netwerk om op terug te vallen, kunnen individuen zich kwetsbaar en hulpeloos voelen bij het omgaan met stress en uitdagingen. Het gebrek aan sociale steun kan hun vermogen om veerkrachtig te zijn en zich aan te passen aan veranderingen verminderen.

Identiteitscrisis: Voor sommige mensen kan langdurige isolatie leiden tot een gevoel van vervreemding en een identiteitscrisis. Zonder regelmatige interactie en feedback van anderen kunnen ze worstelen met hun gevoel vanzelf en hun plaats in de wereld.

Fysieke Gezondheidsrisico's:

Naast de psychologische gevolgen kan sociaal isolement ook fysieke gezondheidsrisico's met zich meebrengen, waaronder een verhoogd risico op hart- en vaatziekten, een verzwakt immuunsysteem en een kortere levensduur.

De Balans Vinden: Het Belang van Sociale Verbondenheid in Evenwicht

Hoewel de voordelen van samen zijn duidelijk zijn, is het belangrijk om een gezonde balans te vinden tussen sociale interactie en persoonlijke ruimte. Voor sommigen kan dit betekenen dat ze regelmatig tijd alleen doorbrengen om

op te laden en te reflecteren, terwijl anderen juist gedijen in een omgeving met veel sociale contacten.

Het erkennen van de complexiteit van menselijke relaties en het cultiveren van gezonde sociale gewoonten kan een belangrijke bijdrage leveren aan ons welzijn en geluk. Door te streven naar een evenwichtige benadering van samen zijn en alleen zijn, kunnen we een rijk en vervuld leven leiden, waarin we zowel de voordelen van sociale verbondenheid als de kracht van zelfreflectie omarmen.

Wie Verdient de People Help the People Award 2024?

In een wereld waarin sociale veiligheid een steeds belangrijker onderwerp wordt, is er behoefte aan helden die zich inzetten voor een veilige leeromgeving voor iedereen. The People Help the People award erkent en beloont individuen, teams en scholen die opmerkelijke inspanningen leveren om een cultuur van respect, acceptatie en empathie te bevorderen.

Oorsprong

De People Help the People-Award is vernoemd naar de song van de Engelse singer/songwriter Birdy. Haar hit uit 2011 werd grijsgedraaid door Livia van Beelen. In maart 2012 maakte Livia na voortdurende pesterijen op dertienjarige leeftijd een einde aan haar leven.

In de afscheidsbrief aan haar ouders schreef zij: "Mij hebben jullie niet kunnen helpen, maar help alsjeblieft andere kinderen." De boodschap die zij achter liet, is gebaseerd op de song People help the People van Birdy. Die is bestemd voor iedereen en voor de hele wereld.

Stichting Veilig Onderwijs heeft in overleg met de ouders de People Help the People-Award in het leven geroepen.

Een onderscheiding die we willen uitreiken aan personen, teams, scholen die zich in het bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt bij het streven naar sociale veiligheid op school.

Nomineer nu uw helden voor de People Help the People Award 2024 en help ons om hun buitengewone inzet te erkennen en te vieren. Samen kunnen we een wereld creëren waarin elk kind veilig en met vertrouwen naar school kan gaan.

Samen Bouwen aan een Veilige Toekomst

Als we naar de toekomst van het onderwijs kijken, is het duidelijk dat onze collectieve

inspanningen om sociale veiligheid te bevorderen van vitaal belang zijn. Door samen te werken en elkaar te steunen, kunnen we een omgeving creëren waarin elk individu wordt gewaardeerd, gerespecteerd en geliefd.

Laten we samen de kracht van compassie en medeleven uitdragen en inspireren tot positieve verandering in het onderwijs. Samen kunnen we de wereld een veiligere plek maken voor alle kinderen.

Wie verdient volgens jou de People Help the People Award 2024? Nomineer ze vandaag nog en laat hun verhaal van hoop en moed schitteren voor de wereld!

Kijk voor meer informatie op www.stichtingveiligonderwijs.nl
Stuur je nominatie naar contact@stichtingveiligonderwijs.nl

Samen leren

Het is alweer tien jaar geleden dat het Passend Onderwijs werd ingevoerd. Een verandering die onder andere met zich meebracht dat je als docent moest kunnen omgaan met de meer uiteenlopende en uitdagende zorgbehoeften van de toekomstige leerlingen. Dit artikel gaat over de stappen die wij gezet hebben, wat wij op school nodig hadden om hierop goed voorbereid te zijn. Je zou kunnen zeggen dat hiermee een “oude koe uit de sloot wordt gehaald”, ware het niet dat veranderingsprocessen tot vandaag de dag tot de dagelijkse praktijk hoort in het onderwijs.

Omdat de plannen van de regering betreffende het inclusief onderwijs ruim van te voren werd aangekondigd, waren scholen op de hoogte van wat komen ging. Althans, in theorie wist je hoe het moest werken: de scholen kregen een zorgplicht om voor alle leerlingen een passende plek te vinden met voldoende ondersteuning. In de praktijk zou dat gevolgen kunnen hebben voor het gedrag van de leerlingen.

Onze teamleider had een vooruitziende blik. Zij ging in 2012 in gesprek met een nabije HBO-opleiding, de Fontys, waar zij overlegde welke vakken van de master (Special) Educational Needs ondersteunend zouden zijn bij de aangekondigde

onderwijsverandering. Zij haalde de docenten van Fontys binnen om op onze eigen school deze modules aan te bieden. Het werd extra aantrekkelijk gemaakt door de boeken die ervoor nodig waren gratis te verstrekken, een lekker maaltje erbij te serveren én de behaalde modules bleven geldig als je daarna zelf op Fontys deze master wilde halen.

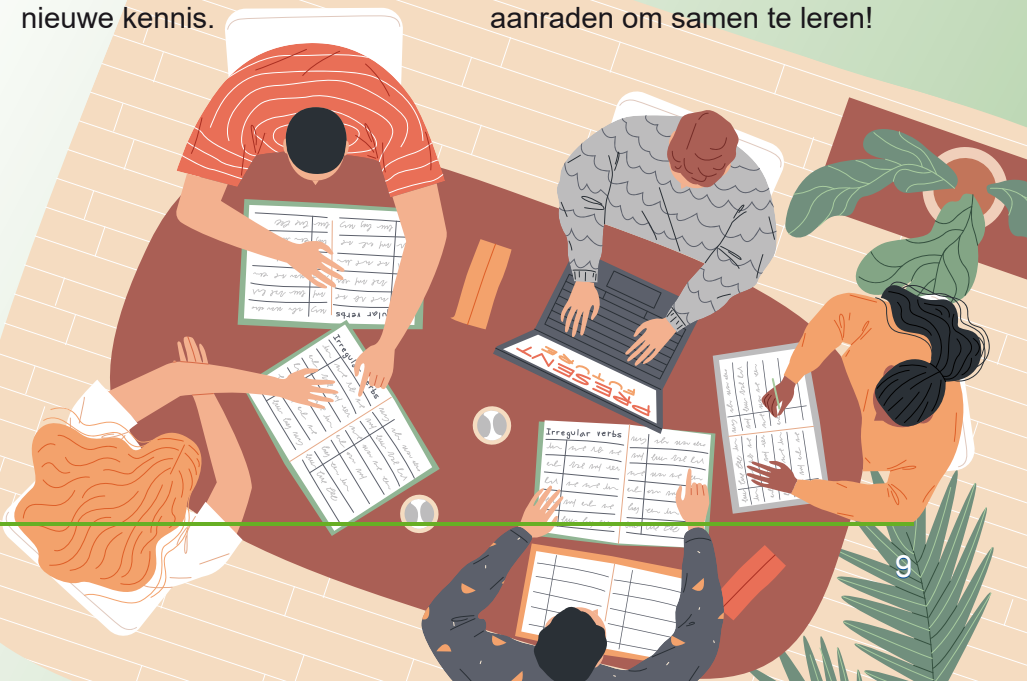
Bijna iedereen van ons team gaf zich op voor de modules want het enthousiasme werkte zó aanstekelijk dat de bereidheid om hier samen de schouders onder te zetten groot was. We hebben ons bekwaamd in sociaal emotioneel leren en in handelings- en oplossingsgericht werken. De huiswerkopdrachten pasten we meteen toe op onze leerlingen. We spraken dezelfde taal en onze neuzen stonden dezelfde kant op. Dat merkte je tijdens vergaderingen als we de leerlingen en situaties bespraken. Dat merkte je ook tijdens de pauzes in de docentenkamer. We deelden met plezier de ervaringen die we op hadden gedaan door onze nieuwe kennis.

Welke factoren zorgden ervoor dat de cultuuromslag mogelijk werd gemaakt?

Om te beginnen de teamleider die nieuwe kennis binnen de school haalde. Zij was niet alleen initiatiefnemer maar zij participeerde ook. Ook zij volgde de modules, ook zij sprak dezelfde taal, ook zij was enthousiast.

Vooraf had zij duidelijk gecommuniceerd waarom dit leren belangrijk was. Dat zorgde ervoor dat iedereen snapte hoe urgent het probleem was en dat vergrootte ook het draagvlak. De randvoorwaarden waren aantrekkelijk. Het studiemateriaal was gratis en de avondmaaltijden waarop we werden getrakteerd waren gezond en lekker.

Maar het allerbelangrijkste was wel dat we dit samen beleefden. Onze vernieuwde aanpak had zoveel meer effect omdat we het allemaal vanuit dezelfde gedachte op dezelfde manier bekeken. En het gaf zoveel plezier, ik kan het iedereen aanraden om samen te leren!

Samenwerken is samen conflicten oplossen

In de wetenschappelijke onderwijsliteratuur is vaak geschreven over het effect van lerende teams. Teams die met en van elkaar leren, samen lessen voorbereiden en nabespreken, hebben een significant positief effect op het leren van de leerlingen. Je zou denken dat dit dus op alle scholen gebeurt!

Ja, dat denk je als je NIET in het onderwijs werkt. Als je NIET weet dat het tijd vinden voor het voorbereiden van de eigen lessen al een uitdaging kan zijn. Als je NIET weet hoeveel 'gedoe' het is om te organiseren dat mensen bij elkaar in de les kunnen kijken (iets met een klas die ook vervangen moet worden)...

Toch is er een onderwijsvorm waar het samen verantwoordelijk zijn in de formule ingebakken zit, waardoor het concept van lerende teams al van nature ontstaat. Ik heb het over . Hier werken meerdere leerkrachten (en soms een

onderwijsassistent) samen in een grote ruimte waarin een aantal basisgroepen zit. Op de unit ben je samen verantwoordelijk voor alle leerlingen. Als je de valkuil 'iedereen verantwoordelijk = niemand verantwoordelijk' weet te ontwijken, kunnen er mooie dingen ontstaan.

Op een school voor unitonderwijs waar ik gewerkt heb, starten alle units 's morgens met een '8-uurtje' (ja, om 8 uur inderdaad), om samen de dag door te spreken, taken te verdelen en te zorgen dat alle instructies goed gepland zijn. Na school zitten de collega's vaak samen aan een grote tafel te werken aan correctiewerk of lesvoorbereidingen en dan worden er tussendoor veel zaken besproken en afgestemd.

Er moeten meer fricties worden besproken dan op

andere scholen, want dat is ook een kant van intensiever samenwerken: er is meer kans op misverstanden of zelfs conflicten. En omdat je niet kan wegduiken in je eigen lokaal met de deur dicht, is conflicthantering op deze school op een hoger niveau. We gaan zitten en we gaan het erover hebben. Er is een paar jaar een organisatiepsycholoog betrokken geweest bij het begeleiden van de samenwerking binnen de units. Dan kwamen kwesties op tafel die bijvoorbeeld gingen over gebruikmaken van elkaars talenten, zonder dat andere collega's achterover gingen leunen.

En zolang je blijft samenwerken zullen er kwesties en misverstanden zijn. Daarom lijkt het me erg verstandig voor teams die streven naar met en van elkaar leren om conflicthantering als normaal en niet eng te zien. Een team dat het ongemakkelijke gesprek met elkaar kan voeren is pas echt een lerend en goed samenwerkend team!

Hettie Sipman is vaste columnist van het SVO-magazine.
Dit is haar twaalfde column.

Mediation op Scholen: Samenwerken aan Sociale Veiligheid

In de dynamische omgeving van het onderwijs komen conflicten en spanningen helaas regelmatig voor. Of het nu gaat om conflicten tussen leerlingen, ouders, leraren of schoolleiders, deze situaties kunnen een negatieve invloed hebben op de sociale veiligheid binnen de school. Gelukkig biedt mediation een effectieve en constructieve aanpak om conflicten op te lossen en de sfeer binnen de school te verbeteren.

Mediation is een proces waarbij een neutrale derde partij, de mediator, helpt om conflict-partijen samen te brengen, hun standpunten te verduidelijken en gezamenlijk tot een oplossing te komen die voor alle betrokkenen acceptabel is. De focus ligt op communicatie, begrip, en het vinden van gemeenschappelijke grond, waarbij de belangen en behoeften van alle partijen worden erkend en gerespecteerd.

Een van de belangrijkste voordelen van mediation op scholen is dat het bijdraagt aan het creëren van een veilige en respectvolle leeromgeving. Door conflicten op een constructieve manier aan te pakken, wordt voorkomen dat ze escaleren en een bron van stress en spanning worden voor alle

betrokkenen. In plaats daarvan worden leerlingen, ouders en leraren aangemoedigd om openlijk te communiceren, naar elkaar te luisteren en samen te werken aan het vinden van oplossingen.

Bovendien bevordert mediation op scholen de ontwikkeling van belangrijke sociale en emotionele vaardigheden bij leerlingen. Door actief deel te nemen aan het mediationproces leren ze hoe ze conflicten op een constructieve manier kunnen benaderen, empathie kunnen tonen en effectief kunnen communiceren. Deze vaardigheden zijn niet alleen waardevol voor het oplossen van conflicten op school, maar ook voor het navigeren door uitdagingen in hun latere leven en loopbaan.

Een ander belangrijk aspect van mediation op scholen is dat het de betrokkenheid van ouders bij het onderwijsproces kan vergroten. Door ouders te betrekken bij het oplossen van conflicten en het vinden van oplossingen, ontstaat er een gevoel van partnerschap tussen school en ouders, wat ten goede komt aan de algehele schoolgemeenschap. Bovendien biedt mediation ouders de mogelijkheid om actief deel te

nemen aan het opvoedingsproces van hun kinderen en samen te werken aan hun welzijn en succes op school. Voor leraren en schoolleiders biedt mediation een waardevol instrument om conflicten op een effectieve en efficiënte manier aan te pakken, zonder dat dit ten koste gaat van kostbare tijd en energie. Door een beroep te doen op de expertise van een mediator kunnen zij zich concentreren op hun kerntaak: het bieden van kwalitatief hoogstaand onderwijs en het creëren van een positieve leeromgeving voor alle leerlingen.

Kortom, mediation op scholen is een krachtig middel om conflicten op te lossen, de sociale veiligheid te bevorderen en een cultuur van respect, begrip en samenwerking te cultiveren. Door te investeren in mediation kunnen scholen een waardevolle bijdrage leveren aan het welzijn en succes van hun leerlingen, ouders en medewerkers, en zo een positieve impact hebben op de hele samenleving.

Samen werken aan sociale veiligheid, daar draait het om in het onderwijs. En mediation biedt daarvoor een effectief en waardevol instrument.

Dit artikel is geschreven door een mediator van Stichting Veilig Onderwijs.
Wilt u meer weten over de inzet van een mediator van Stichting Veilig Onderwijs.
Neem dan contact met ons op contact@stichtingveiligonderwijs.nl

Boekentips

Voor Elkaar

Geschreven door Toon Tellegen

De dieren zijn bijna allemaal vrienden van elkaar en komen elkaar vaak tegen in het bos, aan de oever van de rivier of ergens anders op de wereld.

Ze proberen elkaar te troosten als een van hen verdrietig is en elkaar te helpen als er iets misgaat of mis is. De dieren zijn er altijd voor elkaar.

Verlangen naar Verbinding

Geschreven door Brené Brown

Brené Brown heeft wereldwijd een gesprek op gang gebracht over de onderwerpen die zin geven aan ons leven: moed, kwetsbaarheid, liefde, verbondenheid, schaamte en empathie. In haar nieuwe boek herdefinieert Brené Brown wat het betekent om er werkelijk bij te horen in een tijd van toenemende polarisatie: het vereist dat we volledig in onszelf geloven en alleen durven te staan wanneer dat nodig is.

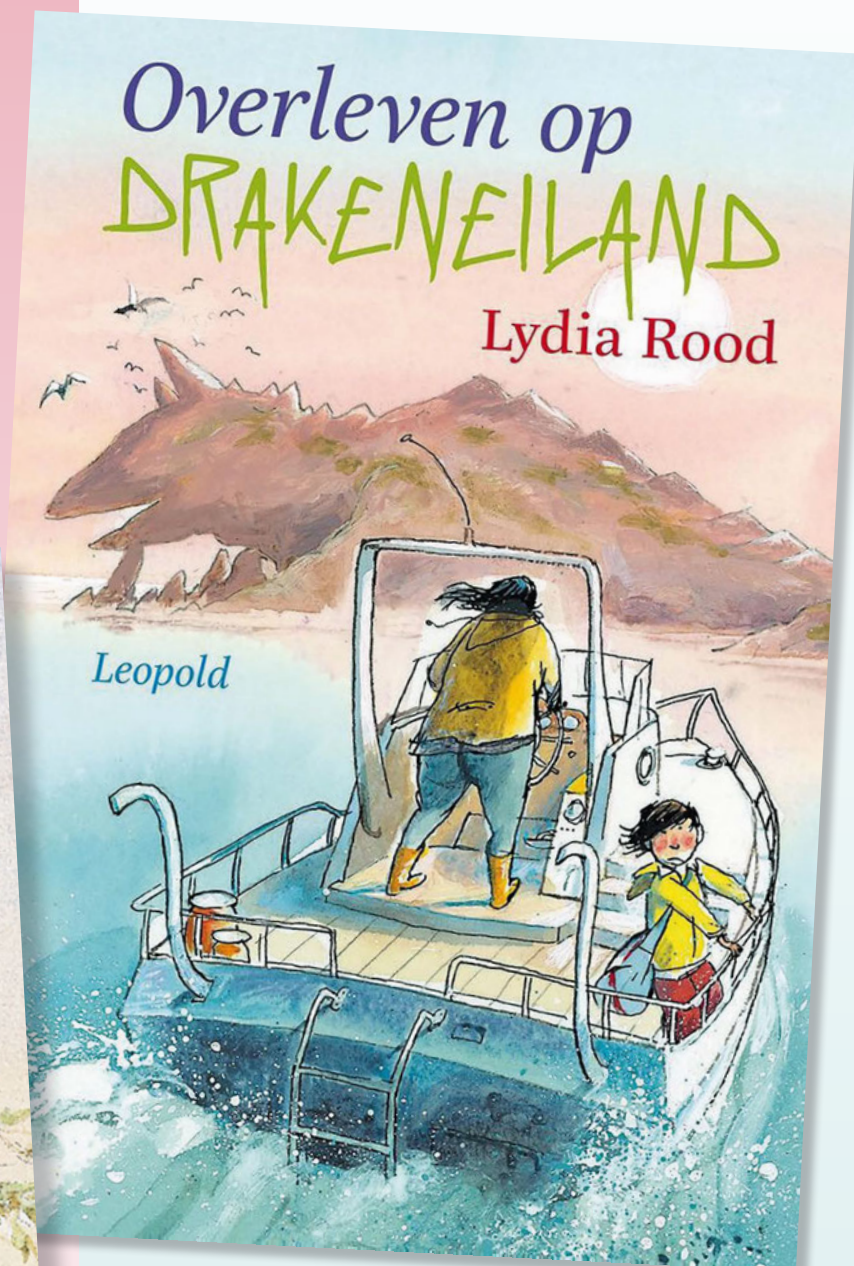
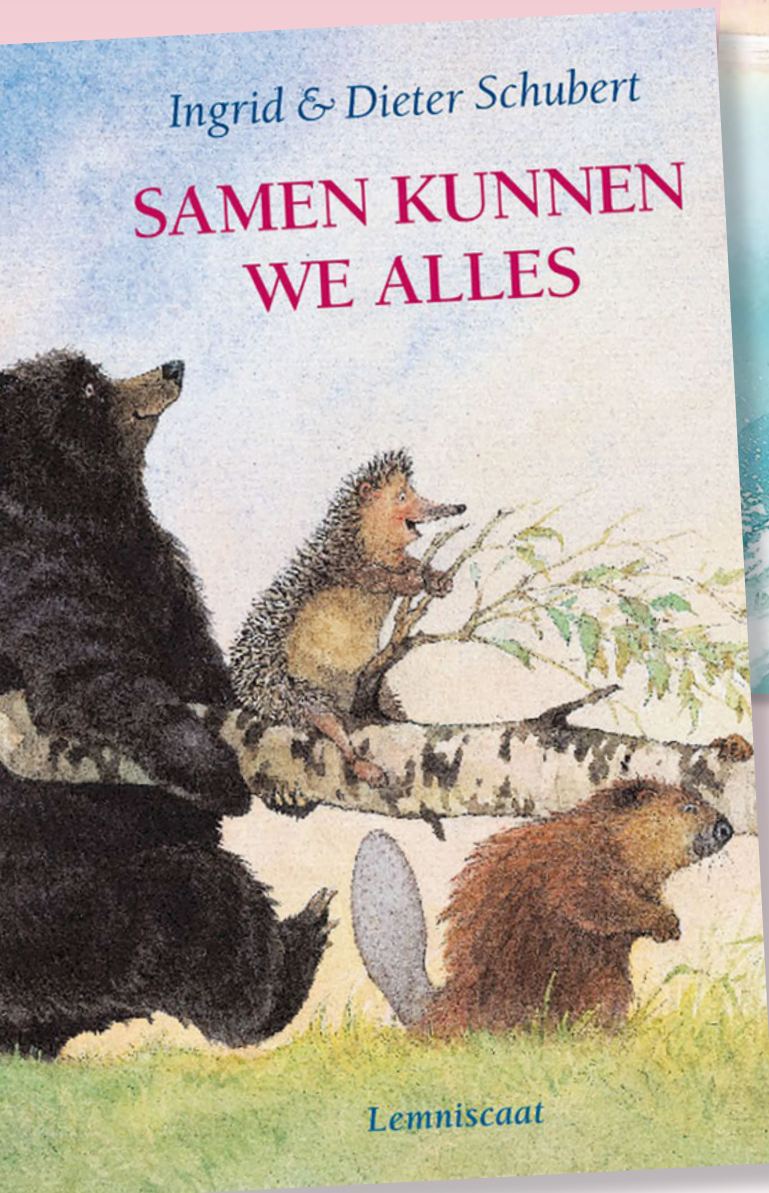
Met haar kenmerkende mix van onderzoek, verhalen en eerlijkheid duikt Brené in dit belangrijke onderwerp en geeft ze ons de moed die we nodig hebben om de weg naar onszelf en elkaar terug te vinden.

Samen kunnen we alles

Geschreven door Inger en Dieter Schubert

Een hele tijd is hij stil. Dan piept hij:
'Dit is... héél bijzonder. Wát is het?'

Beer en Egel schieten te hulp als Bever bij de bouw van zijn burcht gewond raakt. Bever mag rustig bijkomen in het hol van Beer, terwijl zijn vrienden samen de kapotte burcht herbouwen.

Drakeneiland Serie

Geschreven door Lydia Rood

Geweldige vraag voor je leerlingen: wat gebeurt er als je 'onhandelbare' kinderen bij elkaar op een onbewoond eiland zet? Dat wordt een zootje, toch? Dit is de centrale vraag in de avontuurlijke Drakeneiland-serie. De kinderen moeten het samen maar zien te redden op het eiland... Hoe doen ze dat? En gaat dat altijd goed?

Samen Sterk: De Rol van de Externe Vertrouwenspersoon in Veilig Onderwijs

In een wereld waarin samenwerking en gemeenschapszin centraal staan, is veiligheid een fundamentele pijler voor elke onderwijsinstelling. Het waarborgen van een veilige omgeving voor zowel leerlingen als medewerkers is van essentieel belang voor een succesvolle leerervaring en professionele ontwikkeling. Binnen deze context speelt de externe vertrouwenspersoon een cruciale rol. In dit artikel onderzoeken we de rol van de externe vertrouwenspersoon binnen het onderwijs en belichten we de raakvlakken met het thema “Samen”.

De Externe Vertrouwenspersoon: Een Hoeksteen van Veilig Onderwijs

De externe vertrouwenspersoon is een onafhankelijke en neutrale professional die beschikbaar is voor leerlingen, ouders en medewerkers van onderwijsinstellingen. Hun belangrijkste taak is het bieden van ondersteuning, begeleiding en advies aan individuen die te maken hebben met ongewenste situaties zoals pesten, discriminatie, intimidatie of ander grensoverschrijdend gedrag.

Een externe vertrouwenspersoon fungeert als een vertrouwenspersoon buiten

de schoolstructuur, waardoor betrokkenen zich vrijer voelen om hun zorgen te delen zonder angst voor mogelijke repercussies. Deze onafhankelijkheid en vertrouwelijkheid vormen de kern van hun werk en bieden een veilige haven voor degenen die behoefte hebben aan ondersteuning en advies.

Samen Veiligheid Creëren: De Rol van Gemeenschap en Samenwerking

Het thema “Samen” weerspiegelt het belang van gemeenschap en samenwerking bij het bevorderen van veiligheid binnen het onderwijs. De externe vertrouwenspersoon staat niet alleen, maar maakt deel uit van een bredere gemeenschap van onderwijsprofessionals, ouders, leerlingen en lokale instanties die samenwerken om een veilige leeromgeving te creëren.

Door samen te werken met schoolleiders, docenten, ouders en lokale autoriteiten kan de externe vertrouwenspersoon effectief optreden als een brug tussen verschillende belanghebbenden en bijdragen aan een gedeeld begrip van veiligheid en welzijn binnen de schoolgemeenschap.

Door gezamenlijke inspanningen kunnen preventieve maatregelen worden ontwikkeld, protocollen worden verbeterd en bewustwording worden vergroot, waardoor de algehele veiligheid op de school wordt versterkt.

De Kracht van Empathie en Begrip: Luisteren Naar Elkaar

Empathie en begrip vormen de kern van het werk van een externe vertrouwenspersoon. Door actief te luisteren naar de ervaringen en zorgen van individuen kunnen zij een veilige ruimte bieden waarin betrokkenen zich gehoord en gerespecteerd voelen. Door te luisteren naar elkaars perspectieven en gevoelens kunnen misverstanden worden opgehelderd, conflicten worden opgelost en wederzijds begrip worden bevorderd.

Het creëren van een cultuur van open communicatie en respect is essentieel voor het bevorderen van veiligheid binnen het onderwijs. Door een sfeer te bevorderen waarin leerlingen, ouders en medewerkers zich vrij voelen om hun zorgen te uiten en ondersteuning te zoeken, kan de externe vertrouwenspersoon bijdragen aan het versterken van de gemeenschap en het vergroten van het welzijn van iedereen binnen de school.

Het Belang van Preventie en Educatie: Investeren in Veiligheid

Naast het bieden van ondersteuning en begeleiding bij incidenten, speelt de externe vertrouwenspersoon ook een cruciale rol bij preventie en educatie. Door het organiseren van voorlichtingsactiviteiten, workshops en trainingen kunnen zij bijdragen aan het vergroten van bewustzijn over belangrijke kwesties zoals pesten, discriminatie, en intimidatie. Door middel van preventieve maatregelen en educatieve initiatieven kunnen risicofactoren worden verminderd en kan een veiligere en inclusievere schoolomgeving worden bevorderd.

Conclusie

De rol van de externe vertrouwenspersoon binnen het onderwijs is van onschatbare waarde voor het waarborgen van veiligheid, welzijn en inclusie binnen schoolgemeenschappen. Door te fungeren als een onafhankelijke en neutrale bron van ondersteuning en

advies, dragen zij bij aan het creëren van een veilige en respectvolle leeromgeving waarin iedereen zich gehoord, gerespecteerd en ondersteund voelt. In een tijd waarin samenwerking en gemeenschapszin centraal staan, is de rol van de externe vertrouwenspersoon meer dan ooit van cruciaal belang voor veilig onderwijs voor iedereen.

Met dank aan de externe vertrouwenspersonen van Stichting Veilig Onderwijs die dagelijks hun expertise en toewijding inzetten om bij te dragen aan veilig onderwijs voor iedereen.

Wilt u meer weten over de inzet van een externe vertrouwenspersoon van Stichting Veilig Onderwijs? Neem dan contact op via contact@stichtingveiligonderwijs.nl

Je school, je lust en je leven

Nr 17

Deze aanhef voor de column gebruik ik al jaren.

- *Je school*, dat is je werkterrein voor jaren, hopelijk voor veel jaren.
- *Je lust*, je hebt er weer zin in om dagelijks je in te zetten voor goed onderwijs aan kinderen.
- *Je leven*, na afronding van je opleiding tot je pensioen, dus je werkzame leven staat in het teken van onderwijs. Gelukkig gaan velen na hun pensioen door als invalleerkracht.

Jammer genoeg gaan velen ook niet door in het onderwijs, ze haken af. Je kennis is welkom.

Het thema voor dit magazine is 'Samen'. Over dit thema kan veel gezegd en geschreven worden.

Ieder kan dat doen vanuit zijn werkpositie, zijn ideeën over samenwerken (positief of negatief) of vanuit een wereldvisie.

Ik heb eens nagedacht waaraan een leerkracht zou kunnen denken als we het hebben over 'Samen'.

Dat 'Samen' begint voor een leerkracht natuurlijk bij het kind. Samen de dag beginnen (begroeten, de dag doornemen, instructie, belonen, aanmoedigen, waarderen, enz.) en afsluiten. Je hebt dit beroep gekozen, juist omdat je het fijn vindt kennis door te geven aan de jongere generatie. Niet alleen kennis draag je over, ook je cultuur, je plaats in de maatschappij, je levensverwachting via het vak burgerschap. Ik geniet nog steeds van de momenten, dat ik mag invallen en samen mag werken met de groep(en).

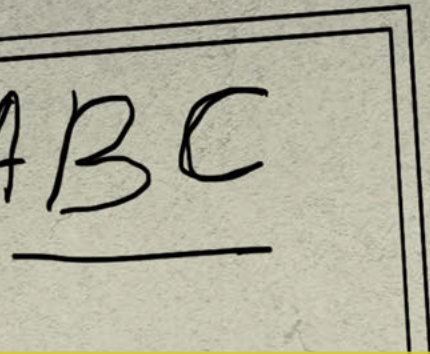
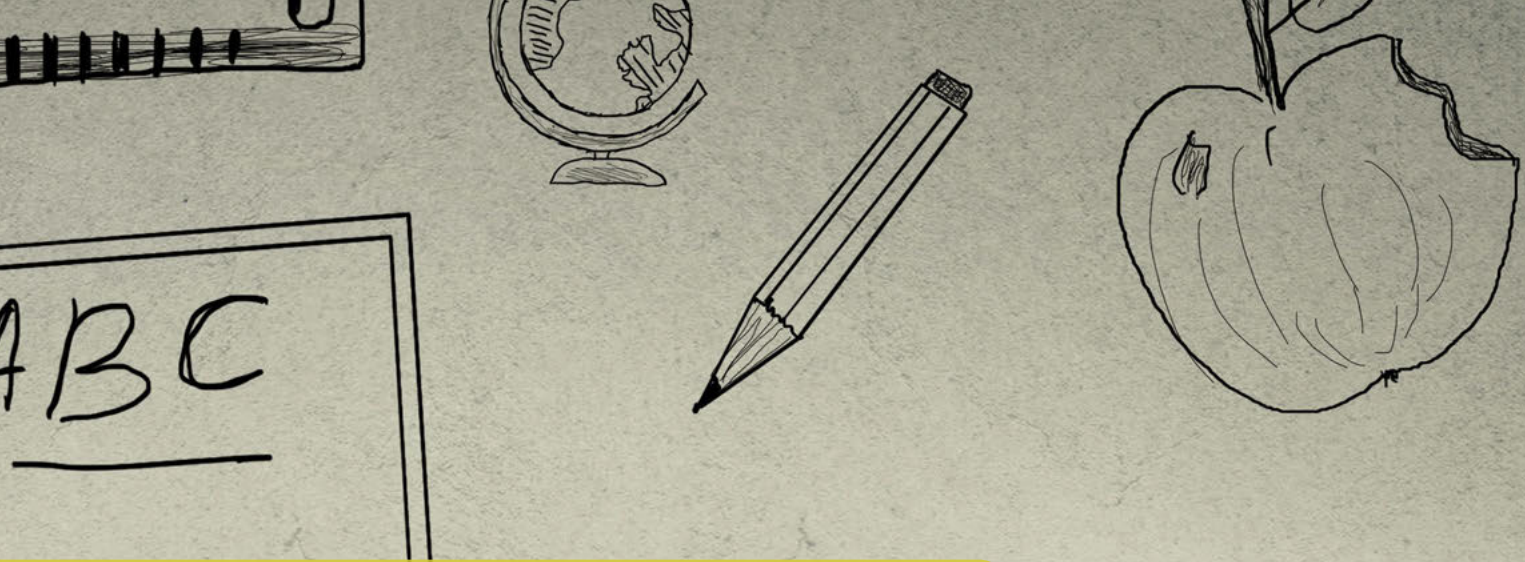
Helaas is er ook een keerzijde van het samenwerken! Dat samen-werken heeft ook

een andere kant. Van kinderen, die samen-werken, verwacht je dat de inbreng wederzijds is. Gelijke bijdrage, gelijke inbreng, gelijke inzet, en in sommige gevallen gelijke presentatie. Mooi toch.

Maar bij de volwassenen gaat het niet altijd zo. Of het nu vanuit het ministerie van onderwijs komt, het schoolbestuur, of de directie of zelfs van je collegae. Dat samen-werken is soms ver te zoeken.

De leerkracht wordt niet gezien als de professional. Alleen als de persoon, die mag samen-werken met de kinderen, en meer niet. Het schijnbaar beste onderwijs wordt van achter het bureau bedacht en plannen ontwikkeld, die het echte onderwijzen bemoeilijken, denk hierbij aan rekenen, taal en burgerschap. Deze vakken moeten verbeterd worden meent men. Daarbij komt nog dat er inhoud gegeven moet worden aan lentekriebels, aandacht

Dit is de zeventiende column in de serie *Je school, je lust en je leven*.

voor het gebruik voor je mobiel, oplossen van pestgedrag, nivellering van maatschappelijke achterstand, zorgen dat er geen ongelijkheid is, geen witte en zwarte scholen, voorkomen dat ouders voor een bepaalde school kiezen, geen vrijheid meer voor scholen, die vanuit een religieuze achtergrond ontstaan zijn. Zo zijn er beslist meer items te noemen, die in het onderwijs geïntegreerd worden/zijn, maar bedenk wel dat de tijd voor het echte onderwijs (rekenen, taal, aardrijkskunde, geschiedenis, muziek, expressie, handvaardigheid) vermindert of zelfs helemaal uitgebannen is. En dan maar van bovenaf/hogerhand kritiek leveren dat het in het onderwijs niet goed gaat. Wat is de waarde van je professionaliteit. De leerkracht, die niet eens mag meedenken of beslissen wat het beste kan zijn in het onderwijs. Dus het is gewoon accepteren en uitvoeren. Ik kan me indenken dat velen niet zo behandeld

willen worden, en dus het onderwijs verlaten met de gedachte van 'jullie bekijken het maar'.

Laatst kwam bij mij de gedachte op van 'zal de (basis)school over 15 jaar nog wel bestaan?' De animo voor het onderwijs is laag, grote tekorten aan leerkrachten, kleine-intieme scholen verdwijnen, woningnood, hoge huren en reisafstanden voor de leerkrachten zijn nu al struikelblokken om werkzaam te willen zijn in het onderwijs.

Samen zullen we ver vooruit moeten kijken om te beseffen of er over 15 jaar nog wel onderwijs gegeven wordt. Wat zijn de oplossingen voor al deze vraagstukken? Allen, die in het onderwijs werkzaam zijn of er (in)direct mee te maken hebben, zullen samen moeten werken aan goed, verantwoord, en motiverend onderwijs. Ik denk dat dat begint bij goede samenwerking.

Samen klaren we de klus

Naar aanleiding van het interview in het vorige themablad, werd mij gevraagd of ik ook een stukje zou willen te schrijven voor dit blad. Het nieuwe thema zou 'Samen' zijn.

Dit thema sprak me meteen aan, er zijn zoveel mooie voorbeelden te noemen waarin 'samen' en onderwijs elkaar positief versterken. Ik kon er uit mijn praktijk onmiddellijk diverse bedenken. Het artikel stond al heel aardig in de steigers, toen ik plotseling gegrepen werd door een artikel in een regionale krant dat ging over de 'Meltingpot' die Nederland inmiddels is geworden. Met grote interesse las ik het artikel waarin benoemd werd dat aan mensen met een migratieachtergrond vaak gevraagd wordt waar ze vandaan komen. Als het antwoord: 'uit Nederland' is, wordt de vervolgvraag vaak: 'Nee, waar kom je ècht vandaan?'

Herkenbaar voor mij, aangezien ik 2 geadopteerde kinderen heb die deze vraag ook vaak te horen krijgen. Zij zijn er, gezien hun leeftijd, inmiddels aan gewend en weten intussen met zulke vragen om te gaan. Interessant is echter waarom mensen deze vraag stellen. Ik ga ervan uit dat het bij de meeste mensen oprechte belangstelling is. Men ziet iemand die er anders uitziet en is benieuwd naar diens achtergrond en cultuur. Door het

stellen van zo'n vraag benadruk je echter het verschil tussen 'wij authentieke Nederlanders' tegenover 'jullie migranten'. Dat dit soms tot ongemakkelijke situaties leidt blijkt uit de onlangs gemaakte opmerking van Johan Derkse over kamerlid Habtamu de Hoop: 'Hij is toch geen Fries'? Als hij een Fries is, ben ik een Antilliaan'!, een ondoordachte opmerking die veel reacties losmaakte. Het zou mooi zijn als we ons nog wat meer zouden verdiepen in elkaars culturen en gewoonten en hier in ieder geval met respect naar elkaar toe mee omgaan. Het maakt er een samenleving waarschijnlijk echt meer *samen* door. Pijnlijke uitspraken, zoals de opmerking van Johan Derkse werken hier niet echt aan mee en leiden misschien zelfs tot meer polarisatie en dat is iets dat we zeker in deze onrustige tijd niet moeten willen.

Maar, terug naar het begin van dit artikel. Oprechte belangstelling naar iemands achtergrond is niet verkeerd. We moeten ons wel realiseren dat veel mensen niet altijd de relevantie hiervan inzien. Willen ze iets over hun achtergrond vertellen, dan zullen ze dat wel uit zichzelf doen. En dat brengt me dan toch bij het onderwijs. Ik werk op een typisch multiculturele basisschool, waar heel veel nationaliteiten aanwezig zijn. Bij aanmelding wordt

gevraagd naar de nationaliteit van het kind. Vervolgens wordt het kind in de groep ontvangen als 'een nieuwe leerling in de groep', en speelt de nationaliteit geen rol meer.

Bij de vorming van een groep speelt uiterlijk, vooral bij jonge kinderen naar mijn idee een ondergeschikte rol. Jonge kinderen zien uiteraard uiterlijke verschillen maar ik denk dat ze hun vriendschappen baseren op gemeenschappelijke interesses of gewoon een 'klik' die ze met elkaar hebben. Die interesses kunnen zeer uiteenlopend zijn. Denk aan een gemeenschappelijke sport, interesses in auto's, speelgoed of noem maar op. Ook het tegenovergestelde: een negatieve 'klik', ontstaat denk ik naar aanleiding van gedrag en niet van uiterlijk. Een kind kan zich storen aan bepaalde uitlatingen of gedragingen van een ander kind. Dit leidt dan niet tot een vriendschap en soms kan het leiden tot pestgedrag.

Buitensluiten op grond van uiterlijk ontstaat naar mijn idee pas op latere leeftijd of bij volwassenen. Ik denk dat jonge kinderen elkaar waarderen op grond van hun gedrag en zelden op uiterlijk of afkomst. Wat nogmaals, *niet* wil zeggen dat ze uiterlijke verschillen niet zien. Ook hier geldt dat als een kind iets over zijn achtergrond wil vertellen hij of zij hier zelf wel mee komt.

Meestal werkt een spreekbeurt verhelderend en leidt vaak ook tot een (nog) betere groepsvorming.

Kinderen zijn misschien wel het beste voorbeeld van 'samen' een groep vormen, waarbij de begeleiding van de leerkracht uiteraard een essentiële rol speelt.

'*Samen klaren we de klus*' is op mijn school een kerndoel waar we dan ook heel bewust aan werken. Dat de groepsvorming hierbij een zéér essentieel onderdeel vormt blijkt wel uit het bovenstaande. Daarnaast zijn er meer aandachtspunten waar wij als school belang aan hechten.

Als leerkracht klaren we samen met de eigen groep de klus.

Dit gebeurt bij aanvang van het schooljaar met de bekende groepsvorming van Tuckman: 'Forming, Storming, Norming, Performing en Adjourning'.

Daarnaast maken we gebruik van de GDO (Groeps Dynamisch Onderwijs) methode, ontwikkeld door Willem Mennen. We maken groepsprogramma's om een beter beeld te krijgen van de groepsdynamiek en we besteden aandacht aan een kindvriendelijk speelplein.

Als team klaren we samen de klus.

We gaan uit van elkaars talenten en maken daar bewust gebruik van. We vangen elkaars groep op als het nodig is. We werken samen met de parallelcollega's en/of bouwcollega's en er is er voldoende vertrouwen om elkaar kritisch te bevragen als dat nodig is. We nemen af en toe een kijkje in elkaars klas en beslissingen worden breed gedragen. We voelen ons samen verantwoordelijk voor het onderwijs, de sfeer en de veiligheid op onze school.

Samen met externe partners klaren we de klus.

Externe partners zijn een essentieel onderdeel binnen onze school.

Op de eerste plaats op het gebied van deskundigheid ten aanzien van cognitieve en gedragsmatige zaken met betrekking tot onze kinderen. Daarnaast werken we ook nauw samen met partners die ondersteuning en aanvulling binnen de school brengen op het gebied van creativiteit en spel. En natuurlijk is er ouderhulp voor allerlei zaken binnen de school.

'**Samen klaren we de klus**', zowel een mooi uitgangspunt als een mooi doel om aan te werken. Het zit er bij ons op school ingebakken.

Monique van Corven

Hoe en Wat van Stichting Veilig Onderwijs: Samen Werken aan Sociale Veiligheid op School

Als ouders, leerlingen en leraren zich veilig voelen op school, legt dat de basis voor een vruchtbare leeromgeving waarin iedereen zich kan ontwikkelen. Stichting Veilig Onderwijs is erop gericht om scholen te ondersteunen bij het creëren van zo'n veilige omgeving. Onze diensten zijn ontworpen om scholen te ontzorgen en de sociale veiligheid voor alle betrokkenen te bevorderen.

Ondersteuning op Maat

Van het opstellen en aanpassen van sociale veiligheidsbeleid tot het bieden van coaching,

mediation en workshops, onze diensten zijn op maat gemaakt om aan de specifieke behoeften van elke school te voldoen. We werken samen met scholen om problemen te signaleren, preventieve maatregelen te nemen en constructieve oplossingen te vinden voor eventuele conflicten of uitdagingen die zich voordoen.

Predicaat Sociaal Veilige School

Het predicaat "Sociaal Veilige School" wordt toegekend aan scholen die actief kiezen voor een preventieve en structurele aanpak om de sociale veiligheid van hun leerlingen en personeel te waarborgen. Deze aanpak richt zich op vier pijlers: signaleren, educatie, omgeving en beleid. Door te voldoen aan deze aanpak kunnen scholen het predicaat "Sociaal Veilige School" verdienen, waarmee ze hun toewijding aan een veilige en respectvolle leeromgeving kunnen tonen.

Diverse Diensten

Onze diensten omvatten onder andere observatie op school om problemen te signaleren, coaching van teamleden en leerlingen, mediation om conflicten op te lossen, school-counseling voor leerlingen

en leraren, en workshops en informatiebijeenkomsten voor zowel leerlingen als ouders. Door deze diverse diensten aan te bieden, streven we ernaar om een brede en effectieve ondersteuning te bieden aan scholen in hun inspanningen om sociale veiligheid te bevorderen.

Samen Werken aan Sociale Veiligheid

Bij Stichting Veilig Onderwijs geloven we in de kracht van samenwerking. Samen met scholen, ouders, leerlingen en andere betrokkenen streven we naar een veilige en respectvolle omgeving waarin iedereen zich gehoord, gezien en gerespecteerd voelt. We nodigen scholen dan ook uit om contact met ons op te nemen voor meer informatie over onze diensten en hoe we samen kunnen werken aan sociale veiligheid op school.

Neem Contact Met Ons Op

Wilt u meer informatie over hoe Stichting Veilig Onderwijs uw school kan ondersteunen bij het bevorderen van sociale veiligheid? Stuur een e-mail naar contact@stichtingveiligonderwijs.nl. We staan klaar om samen met u te werken aan een veilige en respectvolle leeromgeving voor iedereen.

Van Pester naar Inzicht

Als ik terugkijk op mijn middelbareschooltijd, kan ik niet anders dan erkennen dat ik een pester was. Ja, ik was een van die jongens die anderen kwetste, die spotte met de onzekerheden van medeleerlingen en die deelnam aan het creëren van een giftige sfeer op school. Het spijt me, echt waar. Maar laat me je vertellen hoe ik daar ben beland en hoe ik nu tot het besef ben gekomen dat pesten niets anders is dan een vorm van samenwerking tussen de pesters.

Toen ik op de middelbare school zat, was ik een onzeker en verward kind. Ik voelde me niet op mijn gemak in mijn eigen huid en was constant op zoek naar manieren om mijn eigen twijfels te verbergen. En zoals zoveel onzekere tieners, vond ik mijn toevlucht in het zoeken naar zwakke plekken bij anderen. Het begon allemaal met onschuldige grappen, maar al snel escaleerde het naar meer gemene opmerkingen en zelfs fysiek pestgedrag.

Het gekke is dat ik me nooit realiseerde hoeveel macht ik had als pester. Samen met mijn 'vrienden' voelde ik me onoverwinnelijk. We lachten om de reacties van onze slachtoffers en prezen onszelf om onze 'gevatheid' en 'coolheid'. Maar diep van binnen voelde ik me leeg. Ik wist dat dit niet de persoon was die ik wilde zijn, maar ik was te bang om buiten

de groep te vallen. Dus bleef ik doorgaan met pesten, terwijl mijn geweten steeds harder begon te knagen.

Het keerpunt kwam voor mij toen ik ouder werd en begon te reflecteren op mijn gedrag. Ik realiseerde me dat pesten geen teken van kracht was, maar juist van zwakte. Het was een manier om mijn eigen onzekerheden te verbergen en mijn eigen pijn te verlichten door anderen pijn te doen. En het ergste van alles was dat ik besepte dat ik dit niet alleen deed. Pesten was een vorm van samenwerking tussen mij en mijn 'vrienden'. We steunden elkaar in ons gedrag, moedigden elkaar aan om verder te gaan en negeerden de schreeuw om hulp van onze slachtoffers.

Nu ik ouder ben en meer levenservaring heb, besef ik hoe verkeerd mijn gedrag was.

Ik heb spijt van de pijn die ik heb veroorzaakt en de littekens die ik heb achtergelaten bij mijn medeleerlingen. Maar ik kan mijn verleden niet veranderen. Wat ik wel kan doen, is mijn ervaring gebruiken om anderen te helpen. Daarom ben ik nu zo gepassioneerd over het bestrijden van pesten en het bevorderen van een cultuur van respect en medeleven op scholen.

Ik weet dat het niet gemakkelijk is om de cyclus van pesten te doorbreken. Het vergt moed om tegen de stroom in te gaan en te weigeren deel te nemen aan het vernederen van anderen. Maar geloof me, het is het waard. Want uiteindelijk is ware kracht niet te vinden in het vernederen van anderen, maar in het opkomen voor anderen. Het is in het tonen van medeleven en begrip, zelfs als het moeilijk is. Dat is de les die ik heb geleerd, en ik hoop dat anderen diezelfde les kunnen leren zonder dezelfde pijnlijke weg te hoeven bewandelen die ik heb gedaan.

Dus, aan alle pesters daarbuiten: het is nooit te laat om te veranderen. Neem verantwoordelijkheid voor je daden, reflecteer op je gedrag en neem de beslissing om een beter persoon te worden. Want alleen dan kunnen we samen werken aan een wereld waarin pesten geen plaats meer heeft.

Walewyc Mavo trots op toekenning predicaat Sociaal Veilige School

Op een stralende donderdagmiddag, op 14 maart, werd de Walewyc Mavo in Waalwijk met trots bekroond met het prestigieuze predicaat van Sociaal Veilige School, uitgereikt door de Stichting Veilig Onderwijs. Het was een moment van erkenning voor de toewijding van de school aan het creëren van een veilige en ondersteunende omgeving voor zowel leerlingen als medewerkers.

In gesprekken met Paul en Natasja van Stichting Veilig Onderwijs werd al snel duidelijk dat de Walewyc Mavo zich niet alleen richt op de academische ontwikkeling van de leerlingen, maar ook op hun persoonsvorming en sociaal gedrag. De directeur van de school, Nicolle Sommer, ontving het

predicaat namens het gehele team, als erkenning voor hun inspanningen.

De Walewyc Mavo is bekend vanwege haar directe communicatielijnen met leerlingen en ouders, waarbij elke leerling wordt gezien en gehoord. Maar wat de school echt onderscheidt, is het sterke verantwoordelijkheidsgevoel van elke medewerker. Dit verantwoordelijkheidsgevoel draagt bij aan een gevoel van vertrouwen en geborgenheid, wat van cruciaal belang is voor een sociaal veilige schoolomgeving.

Als dé mavo van Waalwijk en omgeving, werkt de Walewyc Mavo nauw samen met ouders aan de algehele ontwikkeling van de leerlingen. In het schoolplan staat deze benadering centraal,

waarbij naast het vergaren van kennis ook de nadruk wordt gelegd op persoonlijke groei en het aanleren van sociale vaardigheden. Deze aanpak is van onschatbare waarde in de hedendaagse samenleving en bereidt leerlingen optimaal voor op de uitdagingen van de toekomst.

De bekroning met het predicaat Sociaal Veilige School is niet alleen een moment van erkenning, maar ook een stimulans voor de Walewyc Mavo om zich blijvend in te zetten voor de sociale veiligheid van haar leerlingen en medewerkers. Het is een bevestiging van hun toewijding aan het creëren van een omgeving waarin iedereen zich welkom, gewaardeerd en ondersteund voelt.

Sociale veiligheid op scholen: meer dan alleen pesten

Als het gaat om sociale veiligheid op scholen, denken veel mensen al snel aan pesten. En hoewel pesten zeker een belangrijk onderdeel is van sociale veiligheid, omvat het concept veel meer dan dat. Sociale veiligheid gaat over het creëren van een omgeving waarin iedereen zich veilig, gerespecteerd en gewaardeerd voelt - niet alleen leerlingen, maar ook personeel en ouders.

Wat is sociale veiligheid?

Sociale veiligheid gaat over je veilig en op je gemak voelen in de omgeving waar je bent. Het betekent dat je jezelf kunt zijn zonder bang te hoeven zijn voor pesten, discriminatie, geweld of ander grensoverschrijdend gedrag. In een sociaal veilige omgeving wordt iedereen geaccepteerd en gerespecteerd, ongeacht afkomst, geloof, geardeerdheid of uiterlijk.

Sociale veiligheid is essentieel voor ons welzijn en onze ontwikkeling. In een veilige omgeving kun je groeien, leren en het beste uit jezelf halen. Helaas is dit niet voor iedereen vanzelfsprekend. Veel mensen ervaren momenten waarop ze zich onveilig voelen.

Het verhaal van Lieke

“Ik zat in groep 6 toen ik voor het eerst merkte dat ik anders was dan de andere kinderen in mijn klas”, vertelt Lieke (12). “Ik had moeite met leren en kon niet goed meekomen met de rest. In plaats van mij te helpen, begonnen sommige klasgenoten me uit te lachen en buitenspel te zetten. Ze noemden me ‘dom’ en ‘stom’ en wilden niet meer met me spelen. Ik voelde me eenzaam en onbegrepen, en kreeg steeds meer een hekel aan school. Gelukkig had ik een juf die zag wat er gebeurde en mij heeft geholpen. Ze heeft met de klas gepraat over hoe belangrijk het is om elkaar te accepteren en te steunen, en langzaam begon ik me weer veiliger te voelen op school.”

Het verhaal van meester Tim

“Als leerkracht zie ik dagelijks hoe belangrijk een veilige en positieve sfeer is in de klas”, zegt meester Tim (45). “Kinderen die zich niet op hun gemak voelen, presteren minder goed en hebben vaak ook meer moeite met het aangaan van sociale relaties. Daarom besteed ik veel aandacht aan groepsvorming en het creëren van een klimaat waarin iedereen zichzelf kan zijn. Dat doe ik bijvoorbeeld door regelmatig gesprekken te voeren met de klas over respect en samenwerking, en door alert te zijn op signalen van pesten of uitsluiting. Maar ik merk dat sociale veiligheid niet ophoudt bij de klassendeur. Ook in de lerarenkamer en in het contact met ouders is het belangrijk om open en respectvol met elkaar om te gaan. Alleen zo kunnen we als school een echt veilige haven zijn voor iedereen.”

Wanneer voel jij je onveilig?

Gevoelens van onveiligheid kunnen in verschillende situaties ontstaan, zoals:

- Als je wordt gepest, buitengesloten of gediscrimineerd
- Als je te maken krijgt met agressie, intimidatie of geweld
- Als je grenzen niet worden gerespecteerd
- Als je je anders of eenzaam voelt in een groep
- Als er geen duidelijke regels of consequenties zijn voor ongewenst gedrag

Deze ervaringen kunnen een grote impact hebben op je welzijn, zelfvertrouwen en prestaties. Het is daarom belangrijk om onveiligheidsgevoelens serieus te nemen en er iets mee te doen.

Wat kun je doen als je je onveilig voelt?

Als je je onveilig voelt, zijn er verschillende dingen die je kunt doen:

1. Praat erover met iemand die je vertrouwt, zoals een vriend, ouder of leerkracht.
2. Meld grensoverschrijdend gedrag bij de verantwoordelijke personen, zoals de vertrouwenspersoon op school of je leidinggevende op werk.
3. Zoek steun bij instanties zoals Stichting Veilig Onderwijs, die scholen en leerlingen helpt bij het creëren van een veilige leer- werkomgeving.

“Sociale veiligheid creëer je samen. Door elkaar te accepteren, respecteren en steunen, kunnen we ervoor zorgen dat iedereen zich veilig en thuis voelt. Het creëren van een sociaal veilige omgeving op school is een gedeelde verantwoordelijkheid van leerlingen, personeel en ouders.”

De rol van scholen en ouders

Scholen spelen een cruciale rol in het bevorderen van sociale veiligheid. Zij kunnen dit doen door:

- Duidelijke regels en een beleid tegen pesten, discriminatie en geweld op te stellen en te handhaven
- Leerlingen, docenten en ouders bewust te maken van het belang van sociale veiligheid
- Een vertrouwenspersoon aan te stellen waar leerlingen, ouders en personeelsleden terecht kunnen
- Programma's aan te bieden die de weerbaarheid en sociale vaardigheden van leerlingen versterken

Ook ouders kunnen bijdragen aan een veilig klimaat door open met hun kinderen te praten, interesse te tonen in hun schoolervaringen en signalen van onveiligheid serieus te nemen. Samen kunnen scholen en ouders werken aan een omgeving waarin ieder kind zich veilig, gewaardeerd en gerespecteerd voelt.

Samen voor sociale veiligheid

Sociale veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid van ons allemaal. Door er bewust mee bezig te zijn, naar elkaar om te kijken en grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar te maken, kunnen we het verschil maken. Laten we samen werken aan een samenleving waarin iedereen zichzelf kan zijn en zich veilig voelt.

Wil je meer weten over sociale veiligheid of hulp krijgen bij onveiligheidsgevoelens? Neem dan contact op met Stichting Veilig Onderwijs. Samen kunnen we ervoor zorgen dat jij je weer veilig voelt.

“Ik was altijd bang om naar school te gaan, niet alleen vanwege het pesten, maar ook omdat ik me gewoon niet op mijn gemak voelde. Ik voelde me anders en uitgesloten. Het was pas toen mijn school actief begon te werken aan sociale veiligheid dat ik me eindelijk thuis begon te voelen.”
- **Leerling, groep 8**

“Als leerkracht heb ik helaas ook te maken gehad met intimidatie door ouders. Het maakte mijn werk ontzettend stressvol en onaangenaam. Gelukkig nam mijn school het serieus en werden er stappen ondernomen om de situatie aan te pakken en de veiligheid van het personeel te waarborgen.”
- **Leerkracht, groep 5**